

En acabat

É s certament sense adonar-nos-en que molt sovint evitem les construccions de participi absolut amb l'ús d'expressions adverbials, algunes de les quals, tanmateix, li són en realitat molt acostades i es pot dir àdhuc que en provenen. Així, l'existència de la locució *d'amagat* fa gairebé inviable l'ús del participi absolut del verb *amagar*, per més que hom pugui pensar que aquella té un valor modal —*d'amagat* és una locució adverbial de manera— i amb el segon més aviat expressariem una circumstància de temps, és a dir, l'equivalència de *un cop amagat*. En els poemes en prosa de J. V. Foix (*Del "Diari 1918"* i reculls successius), que constitueixen narracions brevíssimes de fets que s'esdevenen en unes circumstàncies de temps generalment molt ben determinades, trobem usat sistemàticament *d'amagat*, àdhuc en aquells casos en què aquesta locució es refereix clarament a un moment determinat de la seqüència narrativa: *... hem desat els pergamins a la punta de l'Atzavara. D'amagat dels altres, he cremat les herbes de l'epistolari, i he fugit sorres enllà.*

La narració de fets que se succeeixen els uns als altres sense solució de continuïtat, és a dir, en què l'un d'ells s'inicia en el moment en què ha finalitzat l'anterior, demana l'ús d'expressions temporals adequades, obtingudes, en alguns casos, amb l'adverbialització de participi passats, a partir, segurament, de les construccions amb valor absolut. Hi ha, sobretot, el cas del verb *acabar*, el participi passat del qual, *acabat*, nu o bé precedit per la preposició *en* —*en acabat*—, té ja valor adverbial, i és usat, per tant, com un mot invariable (els participis absoluts mantenen la concordança de gènere i de nombre), com en aquest exemple de Joan Oliver: *Els gendres aguantaren el xàfec en silenci i, acabat, digueren, a guisa d'excusa, que allò era la joventut... (Biografia de Lot).*

Amb el mateix valor que *acabat* o *en acabat* pot usar-se també —per a indicar l'inici d'un fet immediat a l'acabament d'un altre— la locució *tot seguit*. Aquestes locucions són les que escauen per a traduir l'adverbi francès "puis", que trobem en certes narracions, especialment de caràcter tradicional, i amb el qual es va marcant la successió lògica i ininterrompuda dels fets narrats, i que no ens sembla pas adequat de traduir per *després*, tal com hem vist fer en diverses ocasions.